GAZETA HANDLOWA.

Nr. 209. Warszawa, dnia 12 (24) września. Piątek. 1869.

Cena prenumeraty: *w Warszawie:* kwartalnie rsr. 2 kop. 30; miesięcznie kop. 70. Za odnoszenie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5. Numer pojedyńczy kop. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcya Gazety za opłatą od wiersza drobnem pismem, lub za jego miejsce po kop. 5.

Biuro Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiéj w drukarni pod Numerem 619.

Warszawa, dnia 24 września.

Z wyjątkiem czeskiego, do którego powtórne wybory w tych dniach dopiero będą miały miejsce, wszystkie inne sejmy krajów koronnych przedlitawskich zebrane są i obradują. Największą ciekawość budzą obrady sejmu galicyjskiego. Mimo wszelkich wysileń stronnictwa krańcowego większość sejmu, o ile z dotychczasowej postawy jego wnosić można, nie da się popchnąć na drogę biernej opozycyi i nie zerwie z dzisiejszym gabinetem lubo prawdopodobnie powtórzy żądania objęte zeszłoroczną rezolucyą. Wniosek deputowanego Smolki, żądający aby sejm nie wysyłał nadal delegacyi do rady państwa odrzucony został. Z drugiej strony rząd stara się o przeprowadzenie bezpośrednich do rady państwa wyborów. Minister spraw wewnętrznych wystosował do namiestników krajów koronnych okólnik w którym wzywa ich, aby starali się o wyjednanie w sejmach uchwał w przedmiocie tychże wyborów. Życzeniem ministeryum jest ażeby sejmy oświadczyły się za bezpośredniemi wyborami; sejmy niemieckich krajów koronnych zastosują się też zapewne do życzenia ministeryum, ale za to sejmy: czeski, morawski i galicyjski oświadczą się zapewne przeciwko wyborom bezpośrednim.

Hr. Beust zabawiwszy kilka dni w Szwajcaryi i odwiedziwszy Ouchy powraca do Wiednia, gdzie jeszcze w bieżącym tygodniu jest oczekiwany. Błędne pogłoski o wizycie jego w St. Cloud zaniepokoiły giełdę wiedeńską, a lubo niebawem okazały się bezzasadnemi, świat finansowy jednak w Wiedniu z obawą znowu spoglądać zaczyna ku wschodowi. Spór turecko-egipski i przypisywane Rumunii zamiary mocno go niepokoją, jakkolwiek oczywistem jest, że obawy te są jak na teraz bezzasadnemi.

Odkąd rząd hiszpański na seryo przystępuje do przytłumienia powstania na wyspie Kubie, okazują się po kolei przesadzonemi wszystkie wieści obiegające o interwencyi Stanów Zjednoczonych. Wieści te rozpuszczone były prawdopodobnie przez stronników powstania w celu wywierania nacisku na Hiszpanię i obałamucenia opinii publicznej. Co się tyczy najprzód pogłoski o zamierzonem jakoby przez Unię nabyciu wyspy za pieniężnem wynagrodzeniem, zaprzeczył jej urzędownie poseł amerykański w Madrycie jen. Sikles. Następnie mówiono o propozycyach pośrednictwa jakoby przez rząd waszyngtoński w Madrycie uczynionych. Wyraziliśmy od razu wątpliwość co do prawdziwości tej pogłoski, niepodobna bowiem było przypuszczać, że Stany Zjednoczone mięszać się zechcą w sprawę czysto wewnętrzną hiszpańską już dla tego samego, że w takim razie upaśćby musiały pretensye ich do Anglii. W samej rzeczy korespondent madrycki do „Timesa" wyjaśnia teraz nadmienioną sprawę w ten sposób, iż jenerał Sikles rejentowi Serrano ustnie wyraził życzenie narodu amerykańskiego by jak najprędzej pokój na wyspie Kubie mógł być przywróconym, przytem miał dać do zrozumienia, że gabinet waszyngtoński chętnie gotówby pośredniczyć między kolonistami a rządem, gdyby obie strony na pośrednictwo jego zgodzić się chciały. Co się zaś tyczy p. Forbes, o którym twierdzono, że proponował Hiszpanii sprzedaż wyspy, pokazuje się teraz, że takowy zupełnie jest obcym przypisywanej mu misyi i że będąc kupcem li tylko w interesach handlowych bawił w Madrycie.

W braku innych doniesień ze stolicy francuzkiej, korespondenci tamtejsi zajmują się rozpuszczaniem pogłosek. Z upodobaniem rozbierają kwestyę mniemanej abdykacyi cesarza. Tak np. donoszą do jednego z pism angielskich: Dowiadujemy się od jednego z członków parlamentu, że cesarz najdalej w ciągu kilku tygodni złoży rządy, książe cesarski ogłoszony będzie cesarzem jako Napoleon IV, cesarz zaś zamierza objąć prezesostwo gabinetu. Nie potrzeba zapewne zaznaczyć, że ta wiadomość jest bardzo nieprawdopodobną.

Prasa angielska coraz wyraźniej stawa po stronie wice-króla egipskiego w sporze jego z sułtanem. „Times" spodziewa się, że spór nie nastręczy większych trudności dyplomatycznych. Nie masz wątpliwości,, powiada to pismo, że sułtan próbował zmusić wice-króla do ustępstw, na które dawniej ani Mehmed Ali ani Ibrahim pasza nie by

O ZNACZENIU STATYSTYKI DLA ŻYCIA.

(Dalszy ciąg—patrz Nr 208).

Też same chwilowe zboczenia i sprostowania dostrzeżono i w innych krajach: w Anglii, w Belgii i w Niemczech.

Jakiego strachu nabawiła nauka Maltusa, o wzroście ludności w stosunku geometrycznym; do jak opacznych doprowadziła ona projektów, jak bardzo wstrzymywała rozsądny rozwój prawodawstwa o zawieraniu małżeństw i o osiedlaniu się! Gdyby statystyka wówczas już była dostatecznie wykształconą, nietylko obeszłoby się bez tego strachu, ale uniknęłoby się i mnóstwa prawodawczych i policyjnych rozporządzeń, które na rozwój dobrobytu ludowego tamująco wpływały. Głoszono powszechnie: że artykuły pożywienia mogą tylko w arytmetycznym stosunku się pomnożyć, masa zaś ludności wzrasta w geometrycznéj proporcyi. Ztąd wznowienie systemu ojcowskiéj opieki ze strony biurokratycznéj mądrości, ztąd ograniczenie liczby małżeństw, ograniczenie praw przesiedlania się, swobody w wyborze zatrudnień i t. d. Każde targnięcie się na naturalne prawa człowieka zdawało się być legalnem, ba, nawet koniecznem w interesie dobrobytu ogółu. Na przekór jednak tym experymentom uszczęśliwiania ludu statystyka wykazała w krajach, mniéj lub więcéj zasadzie wolności hołdujących zupełnie odmienne stosunki. Czy masa ludowa rzeczywiście wzrosła w geometrycznéj proporcyi? Następujące cyfry, oznaczające procent tego wzrostu, na to odpowiedzą:

Lata	We Francyi	w Anglii	Lata	w Prusiech
1821 30	6, 89 %	15, 89 %	1831 39	14, 49 %
1831 40	5, 07	14, 27	1840 46	7, 93
1841 50	4, 49	13, 00	1847 52	5, 10
1851 60	2, 59	11, 18	1853 55	1, 57
			1856 58	3, 12
			1859 62	4, 26

Tu nie widać nigdzie geometrycznéj proporcyi, nie widać nawet stałego arytmetycznego postępu. Natomiast zaś inne daty do oczywistości dowiodły, że dobrobyt ludu nierównie wyżéj wzrosł, niż liczebne jego rozmnożenie, i że tam gdzie wyjątkowo okazał się zastój, lub nawet zmniejszenie liczebne, zmiana ta była właśnie wynikiem głębokiego wstrząśnienia w powszechnym dobrobycie. Wzrost ludności idzie zawsze i niezachwianie w ślad za wzrastającym dobrobytem ludu, który powiększenie się to usprawiedliwia i tłumaczy.

W zjawiskach nawet rzekomo „wychodzących ze zwyczajnego biegu rzeczy, okazuje się pewna jedność, pewne peryodyczne powtarzanie się jednych i tych samych cyfr, które zdolne są budzić więcéj niż prosty podziw w myślącym spostrzegaczu. Na początku każdego roku da się, aż do nieznacznych zboczeń, z nieomylną stanowczością przepowiedzieć, ile osób w ciągu następnych 12 miesięcy w danym kraju lub wielkiem mieście zginie gwałtowną śmiercią, już to przez nieszczęśliwe wypadki, już w skutek samobójstwa, już wreszcie jako ofiary morderstwa. Bierzmy np. statystyczne wykazy Paryża z czasu przed ostatniem rozszerzeniem miasta. Znajdujemy tu na rok coś

jiby się zgodzili, wybrał on, o ile się zdaje, odpowiednią do tego chwilę; ale byłoby wielce niepolitycznem gdyby wymagania swoje zbyt daleko posuwał i zmuszał do opozycyi księcia, w którego administracyi cała Europa jest interesowaną. Porta nie ma prawa zalecać wice-królowi oszczędność, gdyż jej własne finansowe gospodarstwo jest tak złem, iż przechodzi wszystko coby Izmaelowi paszy zarzucić można. Najmądrzej byłoby pozostawić po oświadczeniach wice-króla rzeczy w tym stanie w jakim obecnie się znajdują.

Po długiem wyczekiwaniu nastąpiło nareszcie na paragwajskim teatrze wojny stanowcze starcie. D. 12 z. m. wojska jen. Lopeza zaatakowane pod Ascurra na głowę pobite zostały, straciwszy kilka tysięcy ludzi w zabitych, rannych i wziętych do niewoli. Klęska ta wyczerpała podobno do reszty zasoby i środki oporu jenerała Lopeza i pięcioletnia wojna paragwajska za skończoną uważana być może. Jakiekolwiek mogą być właściwe powody wojny, bohaterski opór przez jenerała Lopeza stawiany przemocy państw sprzymierzonych (Brazylii, La Plata i Urugwaju) zasługuje na wszelkie uznanie.

W Japonii wzrasta agitacya przeciwko zamieszkałym tamże europejczykom.

Lwów, 21 września. Ministeryum oświadczyło się przeciwko odroczeniu wyborów do sejmu na dzień 7 października naznaczonych. Nowa uchwała sejmu odnosząca się do zmiany ustawy wyborczej nie będzie mogła już teraz być sankcyonowaną. Minister wojny dawał posłuchanie deputacyom rady miejskiej oraz izby handlowej. Minister obiecał uwzględniać przy dostawach dla wojska przemysł galicyjski.

Wiedeń, 21 września. Podana przez „Presse” wiadomość o przeniesieniu posła pruskiego, bar. Werthera, do Paryża jest bezzasadną, będąc powtórzeniem dawniéj obiegających już pogłosek. Następca tronu pruski w podróży na Wschód oczekiwanym tu jest w miesiącu październiku. Ztąd uda się do Konstantynopola.

Florencya, 22 września. Dziś powraca tu król. Emisya nowych obligacyj dóbr kościelnych nastąpi w październiku. Posiedzenia parlamentu otwarte będą w połowie listopada. Dnia 1 października rozpuszczeni będą do domu żołnierze z klasy r. 1844.

Madryt, 21 września. Z powodu przybycia Castelara miały miejsce w Saragosie demonstracye republikańskie. Castelar i inni przywódcy oświadczyli się przeciwko powołaniu na tron księcia zagranicznego. Słyszano często okrzyki: „Niech żyje rzeczpospolita.”

Londyn, 22 września. „Eastern Budget” zapewnia, że Porta w obec wice-króla egipskiego stanowczo obstaje przy swoich żądaniach. (*Nordd. Allg. Ztg.*, *Ind. Bl.*)

Telegramy Handlowe.

Petersburg, 21 września. (Produkta). *Łój* żółty świeczny w miejscu 56½; z dostawą w sierpniu 1870 roku 57. *Żyto* w miejscu 7½; z dostawą we wrześniu 7½. *Owies* z dostawą we wrześniu 4.90. *Konopie* w miejscu 37½. *Olej konopny* w miejscu 5.—; z dostawą w czerwcu 1870 roku 5.

New-York, 21 września. Kurs weksli na Londyn w złocie 107¼; ażjo od złota 37½, bawełna 28¾; mąka 6.40. *Oléj skalny* rafinowany, typowo-biały w New-Yorku - -, w Filadelfii —.

Szczecin, 22 września. (Targ zbożowy). *Pszenica* w miejscu 62—72½; z dostawą we wrześniu i październiku 69¾, na wiosnę 69. *Żyto* w miejscu 47½—51; z dostawą we wrześniu i październiku 48¾, w październiku i listopadzie 48½, na wiosnę 48.

Hamburg, 22 września. (Targ zbożowy). *Pszenica* i *żyto* w miejscu bez pokupu; na dostawę ceny mocniejsze. *Pszenica* z dostawą we wrześniu za 5,400 ℔ 118, we wrześniu i październiku 116½, w październiku i listopadzie 116½, w kwietniu i maju 115. *Żyto* z dostawą we wrześniu za 5,000 ℔ 84½, we wrześniu i październiku 84, w październiku i listopadzie 83½, w kwietniu i maju 82. W *owsie* interes spokojny. *Okowity* ceny słabe, w miejscu 23½; z dostawą we wrześniu 23½, we wrześniu i październiku 23, w październiku i listopadzie 22. Ceny *kawy* na aukcyach amsterdamskich mocne. *Cynk* bez ożywienia. *Oleju skalnego* ceny słabe, w miejscu 16; z dostawą we wrześniu 15⅜, we wrześniu i grudniu 15½.

Amsterdam, 22 września. (Targ zbożowy). *Pszenica* bez obrotu. *Żyta* w miejscu ceny słabe; z dostawą w październiku 203, w marcu 202. *Rzepak* z dostawą w październiku 76½.

Antwerpia, 22 września. (Targ zbożowy). W *pszenicy* i *życie* bez obrotu. (*Olej skalny*). Rafinowany typowo-biały w miejscu i na dostawę 56¼: spokojnie.

Londyn, 22 września. (Targ zbożowy). Targ słabo odwiedzany. W angielskiéj i zagranicznéj *pszenicy* interes ograniczony, po cenach nominalnych, niezmienionych. Zboże wiosenne niezmienione: piękne powietrze.

Liverpool, 22 września. (Bawełna). Obroty wynoszą 7,000 beł. Interes spokojny.

Middling Orleans 12¾, middling amerykańska 12½, fair Dhollerah 9¾, middling fair Dhollerah 9⅜, good middling Dhollerah 9⅞, fair Bengal 8¼, new fair Oomra 9¾. good fair Oomra —, Pernam 13¼

(*W. T. B.*, *T. B. f. N. D*).

Korrespondencye Gazety Handlowéj.

Szczecin, 20 września. (Zboże). W sobotę powietrze było piękne, ale późniéj znacznie zmienne i burzliwe. Dziś pochmurne i wietrzne. Ostatnie wiadomości o zbiorach stwierdzają, że wydajność po większéj części przewyższyła zeszłoroczną w okręgach sąsiedzkich, rezultat jednak nie jest taki, jakiego się spodziewano. Dowozy dosyć znaczne.

Ceny *pszenicy* dążyły do obniżenia, gdyż notowania na targach francuzkich i angielskich są nizkie.

Ceny *żyta* znowu się obniżyły o talara; w końcu jednak usposobienie się nieco wzmocniło z powodu wstrzymania obniżenia na targu berlińskim. Do ospałości w interesie tego artykułu przyczyniają się oczekiwane dowozy znaczne z portów pruskich.

W *koniczynie* czerwonéj dokonano małych obrotów po cenach słabo się trzymających; ceny białéj mocno się trzymały, ale dla wysokich wymagań nie przyszło do obrotów. Koniczyny nowe: czerwona i biała są dobre w gatunku, ale co do ilości, zbiór wypadł niepomyślnie. Za czerwoną płacą 12—15½ tal., za białą 19—26 tal.; za tymoteusz 7—9 tal.

W skutek wiadomości niepomyślnych z targów zagranicznych i u nas ceny *oleju rzepakowego* spadły, pomimo, że do zaspokojenia wysyłek towaru dosyć skąpa znajduje się ilość.

---

więcéj nad 900 gwałtownych wypadków śmierci, z których około 400 „przypadkowych”, a w tém blisko półtora set przez utonięcie. Morderstwa wykonywane są z taką regularnością i pozostają w tak prawidłowym stosunku do pewnych ustalonych już norm, jak zjawiska przypływu i odpływu morza, lub następstwa pór roku po sobie, owóż i pory roku ujawniają wpływ swój na liczbę tych wypadków, a zwłaszcza na cyfrę samobójstw; regulują one ich stosunek w taki sposób, że od miesiąca do miesiąca da się przepowiedzieć jak w miarę przedłużenia się dnia liczba ich będzie wzrastać, lub umniejszać. Podług Blanc'a wypada samobójstw na 1000 mieszkańców:

	u mężczyzn	u kobiet
w styczniu	68	63
w lutym	75	70
w marcu	84	78
w kwietniu	94	93
w maju	96	92
w czerwcu	106	110
w lipcu	99	106
w sierpniu	82	89
w wrześniu	74	78
w październiku	77	99
w listopadzie	61	68
w grudniu	62	60

Pojedyńcze zboczenia, małoznaczne same przez się, znikają, przez dopełnienie z innych lat, tak, że prawidło w ogóle jest niezachwiane, a im większe okresy lat pod rachubę się wezmą, tem cyfry przeciętne okażą się jednostajniéjszemi, regularniéjszemi. Prawidłowość ta rozciąga się nawet na narzędzia któremi morderstwa lub zranienia bywają dopełniane.

Tak tedy musimy uznać trafność spostrzeżenia Buckl'a (w Historyi cywilizacyi Anglii), że zbrodnie ludzkie, czy to na innych, czy na sobie samym dopełnione są nie tyle wynikiem zbrodniczego usposobienia jednostek, ile raczéj *stanu społeczeństwa*, w które jednostki te zostały rzucone.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Liczne meldowania do uregulowania spowodowały w *okowicie* usposobienie ospałe.

Notujemy:

Pszenicę nową żółtą krajową w miejscu 62—66 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 91—rs. 7 kop. 35), przednią 67—70 tal. (kor. warsz. rs. 7 kop. 46—rs. 7 kop. 79), starą 71—74 tal. (kor. warsz. rs. 7 kop. 89 —rs. 8 kop. 22), pstrą polską 76—77 tal. (kor. warsz. rs. 8 kop. 44 —rs. 8 kop. 77); żółtą z dostawą we wrześniu $73\frac{1}{2}$ tal. (kor. warsz. rs. 8 kop. 17), we wrześniu i październiku 70—$69\frac{1}{2}$ tal. (kor. warsz. rs. 7 kop. 79—rs. 7 kop. 74), w październiku i listopadzie $69\frac{3}{4}$—$\frac{1}{12}$ tal. (kor. warsz. rs. 7 kop. 76—rs. 7 kop. 74), na wiosnę 70—$69\frac{1}{4}$ tal. (kor. warsz. rs. 7 kop. 79—rs. 7 kop. 72).

Żyto w miejscu 46—48 tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 12—rs. 5 kop. 34), przednie 49—51 tal. (kor. warsz. rs 5 kop. 45—rs. 5 kop. 67); z dostawą we wrześniu, we wrześniu i październiku oraz w październiku i listopadzie 49, $48\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$ tal., na wiosnę 48 tal.

Jęczmień niezmieniony w cenie; w miejscu 42—43 tal., przedni 44 tal., szlązki 42—43 tal.

Owies w miejscu 26—29 tal.; z dostawą we wrześniu i październiku 29 tal., na wiosnę 29 tal.

Groch cukrowy w miejscu 57—60 tal., na paszę 61—63 tal.

Rzepak zimowy w miejscu 101—103 tal.

Oléj rzepakowy w miejscu $12\frac{2}{3}$ tal.; z dostawą we wrześniu i październiku $12\frac{5}{12}$ tal., w październiku i listopadzie $12\frac{5}{12}$ tal., na wiosnę $12\frac{2}{3}$ tal.

Okowitę w miejscu $16\frac{2}{3}$ tal.; z dostawą we wrześniu $16\frac{1}{4}$ tal., we wrześniu i październiku $16\frac{5}{12}$ tal., w październiku i listopadzie $15\frac{5}{12}$—$15\frac{1}{2}$ tal., na wiosnę $15\frac{1}{3}$ tal.

Gdańsk, 22 września. Wiatr zachodni; pogoda dżdżysta. Ogólna niechęć robienia interesów odznacza się na targach zbożowych tak angielskich jak również i innych. Wszędzie brakuje na chęci kupna, a jeżeli ja'ką część sprzedać się uda, bywa po zniżonéj cenie uskuteczniana.

Na naszym targu, pomimo szczupłych dowozów, *pszenica* jest zaniedbaną a ta mała ilość, którą obrócono, w cenie małemu zniżeniu uległa. Od początku tygodnia około 300 łasztów obrócono.

Tendencya kupna *żyta*, które tak w starym jak również i świeżym towarze dostatecznie ofiarowane jest, znacznie osłabła, a ceny po mału zniżeniu uledz musiały. Dziś za 126/7 *℔* hol. ważące płacono 355 fl., za 124 *℔* hol 350 fl., za 120/3 *℔* hol. 345 fl., 125 *℔* hol. za 4,910 *℔*; na dostawę wiosenną 1870 r. 340 fl.

Groch niezmieniony w cenie; na dostawę wiosenną 1870 r. 360 fl. za łaszt 5,400 *℔* płacono.

Jęczmień i *owies* niezmienione w cenie.

B. Toeplitz et Comp.

Wrocław, 20 września. (*Wełna*). Od ostatniego sprawozdania naszego większa zapanowała cisza w interesie wełny; fabrykanci jednak krajowi pytali się o lepsze gatunki średnie, z których kilka poczynili zakupów po tal. 50. Komisyonerzy hamburgscy i handlarze nabywali wełnę jagnięcą wszelkiego gatunku i po wszelkich cenach, wełnę zaś garbarską po 42—50 tal. a inne towary felerowe po tal. 20. Pewien fabrykant polski nabył także znaczną partyę wełny felerowej szlązkiej po 50 tal. Ceny przecięciowo trzymały się dobrze.

Londyn 17 września (Zboże). Od 10 do 16 powietrze przy silnym deszczu było burzliwe, wczoraj było piękne,—dzisiaj wilgotno. Mała ilość zboża pozostała jeszcze na polu w Anglii i w Szkocyi ucierpiała od wilgotnego powietrza. Usposobienie na targach królestwa było leniwe w tygodniu ubiegłym, a zmiany zaszłe w cenie pszenicy, wyszły na niekorzyść sprzedawców. Ceny pięknego owsa starego trzymały się; nowy owies zaniedbany i tańszy. Jęczmień, fasolę i groch trudno było zbyć przy małem ustępstwie. Ceny mąki o 6 p. na beczce a o 1 sz. na worku niższe. Dowozy do brzegów od ostatniego piątku składały się ze 120 ładunków, mianowicie: 49 pszenicy, 59 kukurydzy, 2 jęczmienia, 2 fasoli, 6 nasienia lnianego, 2 nasienia bawełnianego, z których wraz z pozostałemi przedtem ładunkami niesprzedanemi wystawiono na sprzedaż wczoraj wieczór 112 i tak: 55 pszenicy, 41 kukurydzy, 5 jęczmienia, 2 żyta, 1 fasoli 4 nasienia lnianego, 4 nasienia bawełnianego. Ceny dobrego gatunku pszenicy dowiezionéj do brzegu mocno się trzymały, ceny gatunków ośledniejszych niższe Ceny kukurydzy pomimo dowozów znacznych podniosły się o 6 d.—1 sz. na kwarterze, przy dobrem żądaniu. Jęczmień i żyto łatwo nabyć. W ładunkach w drodze będących i na wywóz późniejszy interes ograniczony, w końcu targu usposobie spokojne.

Liczbę ładunków płynących ze wszystkich portów szacują na: 327 pszenicy, 124 kukurydzy, 18 jęczmienia. W tym samym czasie roku zeszłego, było 303 pszenicy, 134 kukurydzy, 46 jęczmienia. Dowozy zboża angielskiego małe, pszenicy i mąki zagranicznéj dosyć dobre, innych artykułów średnie.

Targ dzisiejszy był mało odwiedzany; pszenica angielska pozostała z ostatniego poniedziałku niesprzedana. Pszenica zagraniczna cieszyła się popytem średnim; aby wypróżnić okręty zgodzono się na ceny niższe. Owies stary cokolwiek droższy, nowy zagraniczny tańszy. Ceny innych gatunków zboża jarego niezmienne.

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

Licytacya onegdajsza co do sprzedaży magazynu rządowego wyrobów górniczych spełzła z powodu braku licytantów.

— *Nowa fabryka kleju* pp. Temlera i Szwedego, pod rogatkami Powązkowskiemi, przy znanéj fabryce garbarskiéj tychże właścicieli została w bieg puszczona. Krajanie cegiełek kleju na cienkie plastry odbywa się za pomocą machinki pomysłu p. Temlera.

— *Fabryka zapałek w Rzucowie* (pod m. Szydłowcem, w gub. Radomskiéj) została jak wiadomo puszczona w ruch w roku bieżącym. Wytwór jéj tygodniowy wynosi około 1000 rs.

— *Przemysł w Kaliszu*. Oprócz istniejącéj drukarni p. Hindemita założona tu została jeszcze jedna drukarnia p. Mroczka. Otworzono tu nowy skład mebli zagranicznych.

— *Pożar*. W tych dniach zgorzała w m. pow. Wieluniu znaczna fabryka narzędzi rolniczych pod firmą Laukamera.

— *Poznański bank kredytowy Nitykowskiego i Ski*. Na ogólnem zebraniu członków rzeczonego banku w czerwcu r. b. była mowa o rozwiązaniu zupełnem tego towarzystwa; obecnie zwołane być ma na 21 października r. b. nowe nadzwyczajne zebranie ogólne na którem ma być postawiony wniosek utrzymania spółki i zarazem przekształcenia jéj na towarzystwo akcyjne. Co do natury nowego towarzystwa nic jeszcze pewnego nie wiadomo, na ostatniem jednak zebraniu już wnoszono aby jak najmniéj właśnie zajmować się kredytem rzeczowym jak to było dotąd, i przenieść działalność na inne zupełnie pole a mianowicie uorganizować rzeczywisty bank i dom komisowy.

— *Na rzece Brdzie* skutkiem nagłego wzrostu wody wielka ilość drzewa zerwana została ze stanowisk i upłynęła.

— *W kongresie międzynarodowym statystycznym*, który obradował w Hadze w pierwszéj połowie września, brało udział 500 osób, po większéj części Holendrów, Belgów, Francuzów, Anglików i Niemców. Właściwe obrady kongresu odbywały się pod przewodnictwem Queteleta i Visseringa. Minister spraw wewnętrznych holenderski, Fock, powitał zgromadzenie długą dosyć mową. Przy obradach przygotowawczych rozprawiano, na wniosek Queteleta, o urządzeniu statystyki międzynarodowéj. Wniosek ten został przyjęty po zmodyfikowaniu go przez Engla w ten sposób, iż członkowie opracują pojedyncze materye statystyczne najlepiéj im znane. Quetelet i Heuschling opracują statystykę ruchu ludności, Farr przyczyny śmierci, Engel statystykę przemysłową, Volpy statystykę handlową, Ficker statystykę etnograficzną i oświaty. Za wzór do formy zewnętrznéj ma służyć dzieło Queteleta o statystyce międzynarodowéj, a terminem ostatecznym dla prac tych jest przyszłe zgromadzenie kongresu. Gorące przyjęcie, jakiego doznał projekt Queteleta każe się spodziewać pomyślnych rezultatów. Po załatwieniu téj sprawy przyszła pod obrady kwestya oszczędności w wojskowości. Europa obecnie wydaje rocznie 2800 m guldenów na 3 mil. zbrojnych. W związku z tą kwestyą kardynalną mówił Chodwik o innych, mianowicie o rozszerzeniu ćwiczeń wojskowych w szkole jak w Anglii: Szwajcaryi, Francyi i Ameryce, którego skutkiem jest oszczędność czasu przeznaczonego na ćwiczenie rekrutów; o używaniu wojska (jak w Szwecyi i Algieryi) do robót ogólnego pożytku i o ekonomicznych z tego wynikach; o stanie zdrowia żołnierzy i o wstrzymaniu rozmaitych strasznych środków wojennych. O wszystkich tych kwestyach komisya przygotowawcza ma wypracować raport na przyszłe posiedzenie kongresu. Delegowanych obcych rządów przyjmował król, królowa i książę Oranii.

OGŁOSZENIA.

POGADANKI POPULARNE

O EKONOMII POLITYCZNÉJ,

streszczone (z Bastiata) przez Henryka Elzenberga

(odbitka z Gazety Handlowéj).

Wyszły w tych dniach i są do nabycia we wszystkich księgarniach. Skład główny w księgarnii B. Lesmana, przy ulicy Tłomackie Nr 739a

---

UZDOLNIONY BUCHALTER, korespondujący w językach: niemieckim i francuzkim, posiadający dobre świadectwa, jest żądany.

Bliższa wiadomość w Redakcyi Gazety Handlowéj.

(Nr 480—1—3) ( )

W dniu 19 września (1 października) 1869 roku o godzinie 10 z rana, sprzedaną będzie w Trybunale Cywilnym w Warszawie nieruchomość, w Warszawie przy ulicy Żurawiéj pod Nr 1618o położona, składająca się z domu frontowego o dwóch piętrach, jednéj oficyny o dwóch piętrach, drugiéj o trzech, oraz innych zabudowań gospodarskich. Licytacya zacznie się od sumy rs. 4,300. Vadium rs. 3,000.

Bliższe wiadomości o powyższéj sprzedaży powziąść można u zawiadującego sprzedażą, Józefa Kirszrota, Patrona w Warszawie pod Nr 7 39b, przy rogu ulicy Rymarskiéj i Tłomackiego zamieszkałego.

Józef Kirszrot, Patron.

(Nr 479—1—3) (D. W.)

Podpisana, OCHMISTRZYNI szkoły trzyklasowéj dla panien wyznania Mojżeszowego, mieszczącéj się na ulicy Gęsiej Nr 2286a (nowy 4), podaje do wiadomości szanownych Rodziców i Opiekunów, iż zapis uczennic na rok 1869/70 rozpocznie się z dniem 22 bieżącego miesiąca, a wykład nauk dnia 1 października r. b. (14866)

Julja Paprocka.

RUSKIE

Towarzystwo Ubezpieczeń od Ognia

w Petersburgu,

z kapitałem zakładowym Rs. 2,500,000.

Przyjmuje ubezpieczenia wszelkiego rodzaju ruchomości domowych, towarów, ruchomości i zapasów fabrycznych i gospodarskich, przeciw ***stratom od ognia*** pod bardzo korzystnemi warunkami.

Regulowanie strat i wypłata należności odbywa się na zasadach sprawiedliwych z wszelką możliwą szybkością.

Dla ubezpieczenia się w Towarzystwie Ruskiem pozwolenie Rządowéj Instytucyi assekuracyjnéj stosownie do postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 6 (18) września 1868 r. ***nie jest więcéj wymaganem.***

Generalny Agent ***Mikołaj Rotwand.***

Bióro przy ulicy Elektoralnéj w domu Wgo Feldhusen pod Nr. 4 (dawniéj 745/6) obok Gmachu Bankowego.

(Nr. 329) (16601)

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWÉJ.

Berlin, 23 września. Książe następca tronu na początku października uda się do Wiednia, zkąd pojedzie daléj na Wschód.

Paryż, 23 września. Cesarz bardzo czynnie zajmuje się interesami państwa.

Kursa Giełdy Warszawskiéj.

	z dnia 24 żądan.	z dnia 24 płacono	z d. 23 płacono
Monety i Banknoty.			
Półimperiał ..... Rs.	—	6 55	—
Napoleondor ..... „	—	—	—
Dukat ważny ..... „	—	3.70	—
Rubel srebrny ..... „	—	—	—
Talar pruski ..... (—%) „	—	—	—
Gulden Austryacki .. (—%) „	—	—	—
Papiery publiczne.			
Listy zastawne 100 rs. 1-a ser.	91.	90.50	—
Listy zastawne 100 rs. 2-a ser.	91.	90.50	—
4% Listy likwidacyjne ..... „	74.58	74.25	74.43
Obligi Towarz. Kre. Z. za 100 Rs.	100.50	100	100.
Obligi Skarbowe rs. 100 ..... „	—	84.50	—
„ cząstkowe złp. 500 .. „	—	112.50	—
Certyfi. ban. A. złp. 300 .. „	—	56.25	—
„ „ B. 200 op. kup. „	—	37	—
„ „ ditto bez proc. „	—	28	—
Akcye kol. żel. W. W. % .. „	71	—	—
3% oblig. W. W. 500 fr. .. „	—	—	—
Akcye kol. żel. W. B. ..... „	73	—	—
Akcye Żeg. Par. rsr. 100 .. „	—	—	—
Bilety skarb. 100 rsr. ..... „	—	—	—
Cert. kom. likw. 100 rsr. .. „	40	—	—
5% bil. Pań. 100 rsr. op. kup. „	88	—	—
4% metal. za sier. (za 100 rs. %) ... „	—	100.50	100.50
ditto za luty (za 100 rs. %) ... „	—	102.	102
5-ta pożyczka (za 100 rs. %) ... „	—	87	—
6-ta „ (za 100 rs. %) ... „	—	—	—
Akcye wielkiéj kompanii	—	—	—
kolei żel. za 125 rs. ..... „	—	150	—
$4^1/_2$% obl. dtto 2000 f. 500 .. „	—	—	—
5% poży. rossyjskiéj z r. 1864 „	158.50	157.50	—
„ „ „ 1866 „	155	—	—
5% Listy zastawne rossyjskie. „	101.50	—	101.[illegible]
5% Akc. kol. żel. W. Teres. „	—	—	—
Obligi ditto ditto ..... „	—	—	—
5% „ Fabr. Łodzkie ..... „	—	—	—
Weksle.			
Berlin 100 t. 2 m. ($130^2/_3$ $130^1/_2$)	117.60	117.45	117.30
ditto krótki (— $130^1/_3$) „	—	117.30	117.22
Gdańsk dit. dit. (— $130^1/_3$) „	—	117.30	117.22
Moskwa 100 rs. 1 emis. ..... „	—	—	—
Petersburg 100 rs. krótki ... „	—	—	100.17
ditto 1 mies. ..... „	—	—	—
Wiedeń 150 fl. 2 m. ($108^2/_3$ —)	97.80	—	—
Hamburg 300 Rmk. ditto ... „	178.50	—	—
Londyn 1 ft. st. 3 mies. ..... „	8. $7^1/_2$	8. $6^1/_2$	8 $6^1/_2$
Paryż 300 fr. 2 mies. ..... „	96.75	96	—

Wartość kuponu: List. zast. $101^1/_9$. Ł. likw $125^5/_9$ Obl. sk. $191^1/_9$. Poż. prem. 1 em. $97^1/_3$., 2 em. $13^8/_9$.

Kursa walut zagranicznych dziś prawie bez zmiany, obroty w wekslach średnie. Listy zast. płacono po kur. ost. listy likw i poż. prem. po niższym.

Kursa telegraficzne.

(*Ajencyi Rudolfa Okręt*)

Berlin, dnia 23 września.	z d. 23	z d 22
Bilety Banku Rossyjskiego 90 rs.	$76^3/_8$	$76^1/_4$
Wexle na Warszawę z tet. kr. dto	76	76
dto „ Petersburg 3 tyg. za 100 rr.	$84^1/_4$	$84^1/_2$
dto „ „ 3 mies. dto	$83^3/_8$	$83^1/_2$
dto „ Londyn 3 mies. za 1 f. st.	6.24	—
dto „ Paryż 2 .. 300 fr.	$81^5/_{12}$	—
dto „ Hamb. 2 „ za 300 bmk.	[illegible]	—
dto „ Wiedeń 2 „ za 150 złr.	$82^3/_8$	$82^3/_8$
Listy zastawne 4% ... za 90 rs.	$69^1/_4$	$69^3/_8$
Listy likwidacyjne	$56^3/_4$	57
Obligacye skarbowe 4% .. dto	$67^3/_8$	$67^1/_4$
Koleje Rosyjskie po 125 rs. za 98 rs.	$96^3/_4$	97
Akcye Drogi Żel. Terespolskiej ...	—	89
Obligacye Drogi Żel. Terespolskiéj	$79^1/_2$	$79^1/_2$
Akcye Drogi Żel. Warsz.-Wied ..	$56^1/_4$	$57^1/_2$
Akcye Drogi Żel. Warsz.-Bydg ..	59	$61^3/_8$
1-sza pożyczka premiowa z r. 1864	125	$126^1/_2$
2-ga „ „ z r. 1866	123	124
5% Pożyczka Stieglitza ...	—	—
5% Listy Zastawne Ruskie ...	—	—
Żyto na targu ... (za wispel z 2000 f. cel. czyli 2442)	$50^3/_8$	$50^1/_2$
dto „ dostawę. (fut. ros. w jesien)	$50^1/_4$	$50^1/_8$
Dyskonto 5%		
Wiedeń.		
Wexle na Londyn	122.50	122.40
„ „ Hamburg	90	—
„ Paryż	48.60	48.60
Pożyczka Narodowa	67.60	68.10
5-proc. Metaliki	58.65	59-
Akcye Banku Kredytowego	258.	265.
Dyskonto 4%		
Paryż.		
Renta 3%	70.60	70.80
Renta włoska	52.60	52.90
Akcye Kredytu Ruchomego ...	211	—
Dyskonto ..... $2^1/_2$%		
Londyn.		
3% Papiery (Consols)	$92^5/_8$	$92^3/_4$
Dyskonto ..... $2^1/_2$%		

Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą dnia 24 września stóp 1 cali 10.

Pogoda.

Targi Warszawskie z dnia 24 września.

	Czetwert rs.	Czetwert k.	korzec od rub.	korzec od kop.	korzec do rs.	korzec do kop.
Pszenica od 240 — 250 funt	11	52	6	50	7	20
Żyto ... od 230 — 240 ..	6	96	4	25	4	35
Jęczmień 4 i 2-rzędowy	5	60	3	30	3	50
Owies	3	60	2	10	2	25
Gryka	—	—	—	—	—	—
Rzepik letni	—	—	—	—	—	—
Rzepak rapps zimowy	—	—	—	—		—
Siemie lniane	11	28	6	75	7	5
Groch polny	—	—	—	—	—	—
„ cukrowy	—	—	—	—	—	
Kasza jagiana	—	—	—	—	—	—
jęczmienna	—	—	—	—	—	—
gryczanna gruba	—	—	—	—		—
drobna		—	—	—	—	
Mąka par. pszenna 000 pud.	—	—	2	35	2	40
„ „ 00 „	—	—	2	20	2	25
„ „ I ... „		—	2	$2^1/_2$	2	10
„ „ II .. „	—	—	1	75	1	80
„ żyt. pyt. N. 1 i 2 „	—	—	1	20	1	35
Jarzyny: Kartofle	1	68	—	90	1	5
Buraki	—	—	—	—	—	—
Kapusta zwycz. pud.	—	—	—	—	—	—
Okrasa: Masło świeże funt	—	—	—	—	—	—
ditto solone .. pud.	—	—	—	—	—	—
Oléj rzepakowy ..... pud	—	—	5	10	5	50
Oléj lniany ..... pud	—	—	—	—	—	—
Śledzie szkockie .... beczka	—	—	—	—	11	—
„ angielskie ... beczka	—	—	—	—	19	—
Siano ..... pud	—	—	—	25	—	$27^1/_2$
Słoma ..... pud	—	—	—	$17^1/_2$	—	20
Drzewo opał. twar. sąż. kub	—	—	—	—	—	—
„ „ mięk. ditto	—	—	—	—	—	—

Dowozy:

Osią, koleją i Wisłą.

Pszen. 180, Żyta 400, Jęczm. 1500, Owsa 800 kor.

Cena Okowity dnia 24 września.

Wiadro od rs. 3 kop. $74\frac{1}{2}$ do rs. 3 kop. $80\frac{2}{3}$

Za garniec do rs. 1 k. 22 do rs. 1 kop. 24

Poczty odchodzące z Warszawy.

Codziennie:

Do Radomia o godz. 10 rano, omnibus; – do Lublina o godz. 1 popoł., kareta; – do Łomży o godz. 2 popoł., kareta; — do Lublina o godz. 6 po poł., omnibus; — do Sochaczewa o godz. 6 po poł., omnibus; – do Radomia o godz. 6 minut 30 po poł., kareta. Oprócz tego wyprawiana zostaje:

W Sobotę. Do Piaseczna o godz. 12 w połud., wózkowa; — do Radymina o godz. 6 po poł., karetka; — do Miechowa o godz. 6 po poł., wozowa; – do Kowna o godz. 6 po południu.

Warszawa, dnia 12 (24) września 1869 r.—Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.—W Drukarni Gazety Polskiej.—Redaktor Rudolf Okręt.